

TYGODNIK PRAWDA

**Cena numeru
30 gr.**

**Prenumerata z dostawą
do domu:**

miesięcznie . . . 1.35 zł.

kwartalnie . . . 4.— zł.

Konto w P. K. O. Nr. 63.353

ŁÓDŹ

WARSZAWA

POZNAŃ

Sprawy tygodnia

* * *

Tysiąc dziewięćset i dwadzieścia sześć lat — dziewiętnaście stuleci minęło od tej nocy, w której na świat przyszedł Chrystus, aby nawrócić ludzkość na drogę jej przeznaczeń, z której zesła, wyrzucając z duszy obraz Boga, na podobieństwo którego człowiek został stworzony. Bóstwa kamienne nie mogły zastąpić zatraconego przez ludzkość pierwiastka bożego. Dziewiętnaście stuleci mija od chwili, gdy w Betleem w ziemi judzkiej, narodził się ten, który miał głosić światu nową naukę — ewangelję — której słowa zmieniły oblicze świata i do dziś dnia w każdym z nas mogą obudzić nowe życie.

Nauka Chrystusa podbiła świat starożytny i całym promiennym swoim blaskiem przyswieca współczesnemu rozwojowi ludzkości. Wiecznie prawdziwa i wiecznie piękna. Słup ognisty, chroniący ludzkość w dobie wędrowności przed zblakaniem, blask, wobec którego gasną najcudowniejsze światła dumnej myśli ludzkiej.

I nic, co umysł ludzki stworzył nie przetrwało ponad wiek życia ludzkiego, jeśli iskry bożej w tem nie było, jeśli poczęte zostało w mrokach, przed blaskiem nauki Chrystusowej zasłonionych. Powstawały i ginęły w morzu niepamięci systemy filozoficzne, doktryny społeczne — nieraz poprzez czerwone morze krwi wracać musiała ludzkość na jasny brzeg, od którego się oddaliła.

Bez najmniejszej szkody dla rozwoju ludzkości legły w gruzach potężne cywilizacje, płonęły góry zapisanych zwojów pergaminu — ale nie zginęła ani jedna myśl, nie zatarta się pamięć ani jednego dzieła, zrodzonego pod wpływem wzniosłej nauki Nazareńczyka.

A co jest dzisiaj? Silniej niż kiedykolwiek odczuwa ludzkość potrzebę boskiego światła nauki Chrystusowej.

W pochodzie swoim genjusz ludzki zdierał jedną po drugiej pieczęcie, strzegące tajników materji. Wydzierał przyrodzie i przestworzom jedną po drugiej z ich tajemnic i już sądził się być panem świata — Bogiem. I oto dostrzegł, że stworzyć nic nie jest w stanie, tylko znaleźć, że poznał wiele, ale nie zrozumiał, że odkrył siły nieznanne sobie, potrafi uszczknąć coś z nich dla swej korzyści, ale nie zna ani źródła ich ani kresu. Choromu daje proszek lub płyn i nie wie — jeśli pomoże — dlaczego pomogło, a jeśli zawiedzie — dlaczego zawiodło. Widzi się jakby w labiryncie, a cała jego mądrość i wiedza wydaje mu się być światelkiem nędznej lampki, zdolnej oświecić tylko tyle miejsca, ile zajmują jego stopy.

I dlatego, więcej niż kiedykolwiek, tęskni do światła, bo poznał ciemność.

A w ciszę nocy wigilijnej popłynie radona nowina: „Chrystus się narodził!” — i rozblśnie gwiazda, rozpraszająca ciemności.

PRZEWRÓT NA LITWIE.

Silne podniecenie w polskiej opinji publicznej wywołał zamach stanu, zainscenizowany przez faszystów litewskich i przeprowadzony ze skutkiem. Rząd kowieński socjalistyczno-liberalny został rozpedzony, a prezydent Republiki litewskiej Grinius zmuszony do zrzeczenia się swego stanowiska. Do władzy doszedł były prezydent Republiki Smetona, przyjmując ją z rąk przywódcy faszystów.

Zamach został w ciągu trzech dni zalegalizowany. Zebrał się sejm i przyjąwszy do wiadomości rezygnację Grinius, w wyborze zatwierdził Smetonę na urządzie prezydenckim. W posiedzeniu sejmku nie wzięli udziału przedstawiciele stronnictw dotychczasowej większości.

Według deklaracji nowego rządu zamach stanu wywołany został koniecznością przeciwstawienia się rosnącemu wpływowi komunistycznym.

* * *

W sprawach i zagadnieniach wewnętrznych Litwy kowieńskiej polska opinja publiczna się nie orientuje, pozostawiając to dyplomacji. Interesuje naszą opinję kwestja litewska z innych względów, głównie zaś dlatego, że ilekroć mówi ktoś lub napisze o niebezpieczeństwie jakiegoś zbrojnego zatargu, pierwsze, co na myśl przychodzi — to Litwa. Jest to bowiem jedyny z pośród naszych sąsiadów, z którym żyjemy formalnie na stopie wojennej. Mimo wielu prób i najszczerszych naszych chęci, nie udało nam się nawiązać żadnych stosunków z Litwą: ani dyplomatycznych, ani konsularnych, ani tych najelementarniejszych, jakie istnieć powinny między dwoma sąsiadującymi z sobą państwami, zwłaszcza w 20-stym wieku, gdy granice przestały być murami chińskimi, dzielącymi państwa.

Litwa kowieńska przy każdej próbie jakiegoś porozumienia wysuwa sprawę Wilna i deklaruje, że dopóki nie oddamy Wilna, musi uważać się za pozostającą z nami na stopie wojennej.

W takich warunkach przewrót faszystowski, a więc nacjonalistyczny, musiał wywołać pewne podniecenie w Polsce. Wilno od granicy litewskiej oddalone jest o 20 km. i nie potrzeba żadnych formalności, żadnego zrywania stosunków, gdyby komuś w Kownie spodobało się napaść na terytorjum polskie.

Z drugiej strony opinja publiczna w Polsce pod wpływem propagandy, idącej z ognisk wielkiej polityki europejskiej, co pewien czas słyszy o projektach rozwiązania sprawy „korytarza” pomorskiego w ten sposób, by Polska — rezygnując z korytarza, dającego nam dostęp do Gdańska i Gdyni — poszukała sobie dostępu do Kłajpedy. Propaganda wewnętrzna, pochodząca od grup politycznych niechętnych rządowi, niedwuznacznie daje do zrozumienia, że sfery zbliżone do rządu Marsz. Piłsudskiego, takiej koncepcji kategorycznie nie odrzucają.

Są to brednie i fantastyczne pomysły, gdyż żaden rząd polski a już najmniej rząd Marsz. Piłsudskiego nie straciłby ani jednego słowa na rozmowę, której tematem byłaby sprawa „regulacji” granic naszych na Pomorzu i nie widzimy nikogo wśród grup współpracujących z rządem, kto ośmieliłby się palcem ruszyć w tej sprawie.

I z tego powodu — dzięki tej od dawna prowadzonej propagandzie — panowało to podniecenie, jakie obserwowaliśmy w związku z zamachem kowieńskim. Z Rosji i Niemiec szły przecież głosy, że zamach kowieński jest dziełem agentów polskich.

* * *

Istniał jeszcze jeden wzgląd, uzasadniający podniecenie. W związku z zamachem stanu mogło dojść na Kowieńszczyźnie do ekscesów przeciw ludności polskiej. Opinia w Polsce nie przeszłaby do porządku dziennego nad okrzykami rozpaczliwych rodaków z tamtej strony kordonu. A tak mało jest w naszym rozporządzeniu zwykłych w takich wypadkach środków odwetowych.

Na szczęście obeszło się bez tego. Nowy rząd litewski — aczkolwiek bardziej wobec Polski nieprzyjaźnie usposobiony niż poprzedni i bardziej uległy wpływowi niemieckim — zdołał utrzymać w kraju spokój i ani do ekscesów, ani do awantur na pograniczu nie dopuścił. Rząd polski — jak było do przewidzenia — zachował postawę neutralnego i beznamietnego obserwatora. Na szczególniejsze uznanie zasługuje służba prasowo-informacyjna, pozostająca pod wpływem polskich władz rządowych. Agencja oficjalna i agencje półoficjalnie informowały prasę bez cienia tendencji politycznej i bez cienia chęci wpływania na opinję w pewnym określonym kierunku. Najlepszy to dowód, że nikt w Polsce nie myśli o zmianie dotychczasowej taktyki wobec Litwy.

Jak ułożą się stosunki na Kowieńszczyźnie i czy za kulisami zamachu działały jakieś

Noworoczny numer „Prawdy”

Ukaże się już w objętości 12 stron.

Zawierać będzie szereg cennych artykułów, dających przegląd najważniejszych wydarzeń w życiu społeczeństwa i państwa w roku 1926. Z tego względu numer ten posiadać będzie wartość dokumentu.

W tym samym numerze rozpoczynamy druk odpowiedzi na wystosowane przez redakcję „Prawdy” do najwybitniejszych osobistości w Polsce zapytanie

„Czego należy życzyć Polsce i społeczeństwu polskiemu w roku 1927?”

Numer będzie bogato ilustrowany

Cena prenumeraty pozostaje niezmieniona i nadal wynosić będzie 4 zł. kwartalnie.

Numer pojedynczy kosztować będzie 40 groszy.

Treść numeru:

PRZEWRÓT NA LITWIE.

POŻYCZKA ZAGRANICZNA.

CYNIZM W DZIEJOWYM DRAMACIE EUROPY. Fr. Rawita Gawroński.

DROGA NA WSCHÓD (TURCJA). I. K.

ŹRÓDŁO KRZYŚÓW I ZATARGÓW. Henryk Koźmian.

KRESY WSCHODNIE.

Dr. Gustaw Doboszyński.

DOCHODOWOŚĆ PRZEMYSŁU WŁÓKIENNICZEGO. M. B.

SREBRNE NITKI NA CHOINCE. J-a Stycz.

A GDYBY TAK DRUGIE BETLEEM?

Witold Zechenter.

RADA WYCHOWANIA NARODOWEGO. Tad. Czapczyński.

RYNEK PIENIĘŻNY I GIEŁDA. Awil.

TEATRY WARSZAWSKIE. I. W.

sprężyny międzynarodowej polityki — przyszłość pokaże.

* * *

POŻYCZKA ZAGRANICZNA.

Ostatnio znowu coraz głośniejszą mówi się o prowadzonych jakoby przez rząd rokowań o pożyczkę zagraniczną. Oficjalnego potwierdzenia tych wiadomości nie ma, ale nie ulega wątpliwości, że rząd uważa sprawę tę za jedną z najpilniejszych i że poświęca jej należytą uwagę.

Defetyzm gospodarczy nanowo bowiem szerzyć się zaczyna. Koła nastroszone wobec rządu opozycyjnie skwapliwie notują każdy ujemny objaw w naszym życiu gospodarczym. Każdemu zwiększeniu się liczby bezrobotnych nadaje się szczególniejsze znaczenie, każdy objaw wzrastania drożyzny podaje się jako dowód zbliżającego się nowego kryzysu gospodarczego.

Przewidywalimy dawno, że musi nastąpić załamanie się konjunktury, tak dla nas łaskawej w obecnym, dobiegającym do końca, roku. Nic się bowiem przez ten czas tak zasadniczo nie zmieniło, by właściwy rozkwit życia gospodarczego już miał się zacząć. Cierpimy na brak kapitału, który uniemożliwia nam podjęcie i systematyczne kontynuowanie produkcji przemysłowej w warunkach zgóry przez ustawodawstwo nasze określonych. Postawiliśmy sobie za wysoki stopień i brak nam sił, by się nań wdrapać. Czasem jakaś sprzyjająca siła podnosi nas nieco, zdaje nam się, że już, już nogę na stopniu, od którego zaczyna się gładka droga, postawimy. Ale to są złudzenia — najwyższej zdobywamy kilka cegiełek lub jakiś pienięk pod nogi — ale wciąż jeszcze za wysoko.

Tegoroczna sprzyjająca konjunktura dała nam taki pienięk pod stopy w postaci stabilizacji waluty. Narazie trzymamy go mocno. Ale to nie wystarczy. Kryzys jest niunikniony. Nie będzie jednak tak ostry jak przed rokiem — jeśli rząd nadal zachowa zimną krew i tę przytomność umysłu, jaka cechowała go dotychczas.

Jeśli zdołamy zabezpieczyć walutę przed wahaniami, ani wzrost bezrobocia ani drożyna groźnych rozmiarów nie przybiorą. Przy pewności walutowej przemysł pracować będzie, borykając się z przeciwnościami, bo to leży w jego naturze. Okoliczności dobre i powszechnie znane zmuszą go może do ograniczenia produkcji — ale dążyć będzie wszelkimi siłami do powiększenia jej, bo to jest jego przedewszystkiem interes. Będzie może zmuszony wymagać więcej od robotnika niż wymagał, gdy konjunktura równoważyła wszystkie słabe strony, ale jeśli życie tak każe — przepis papierowy musi ustąpić. Niech komisja ankietowa orzeka, czy nie jesteśmy w takim położeniu, że brak własnych kapitałów gotówkowych równoważyć musimy kapitałem pracy.

Masowego bezrobocia przy stałości waluty obawiać się nie potrzeba.

Tak samo drożyna. Bezgranicznie rość nie będzie, jeśli nie damy jej pola w postaci powiększania zarobków. Zawsze bowiem towar stosuje się do zdolności nabywczej spożywców, a nigdy spożywców nie reguluje swoich dochodów według ceny towarów. Ta prawda była u nas długo zapoznawana. Trzeba ją teraz z całą konsekwencją zastosować a pochodń drożyzny będzie wstrzymany.

Ale wszystko to tylko wówczas, jeśli waluta pozostanie ustabilizowana. To jest pierwszy i jedyny warunek.

A nie sądzimy, by bez pożyczki zagranicznej można wyzbyć się wszelkich wątpliwości co do losu waluty.

I jeżeli naprawdę toczą się rokowania o taką pożyczkę, to przyjąć należy to jako dowód przezorności ze strony rządu i jego prawdziwej troski o rozwój gospodarczy państwa.

219

OLEJE do wszelkich zastosowań w Przemśle Włókienniczym

polecamy z naszego składu w Łodzi

„KARPATY” Sprzedaż produktów naftowych

Spółka z ogr. por.

ODDZIAŁ w ŁODZI, ul. 6-go Sierpnia 7, tel. 14-70 i 48-74

Sprzedaż nafty, benzyny, olejów pędnych, smarowych i specjalnych.

175

Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi

Spółka Akcyjna

Łódź — Warszawa — Sosnowiec

Dyskonto i inkaso weksli na wszystkie miejscowości w kraju i zagranicą
Tranzakcje walutowe i dewizowe
Lokacje w walucie krajowej i zagranicznej.

132

LICYTACJA.

Do akt. Nr. 142-1926 r. KOMORNIK PRZY SĄDZIE OKRĘGOWYM w ŁODZI, Leon Wasowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Przejazd 8, na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw. ogłasza, że w dniu 30 grudnia 1926 r. od godziny 10-ej rano w Łodzi, przy ul. Nar-

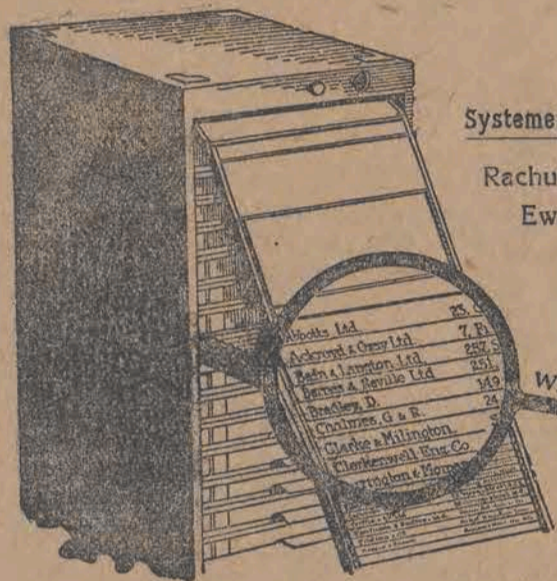
towicza pod Nr. 25 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, należących do Radzisława Pokorowskiego, składających się z umeblowania, ocenionych na sumę zł. 530. Łódź, dnia 20 grudnia 1926 r. Komornik Leon Wasowski.

Największą wydajność — przy najmniejszej pracy

można osiągnąć stosując w swoim przedsiębiorstwie

System kart poziomych-widocznych

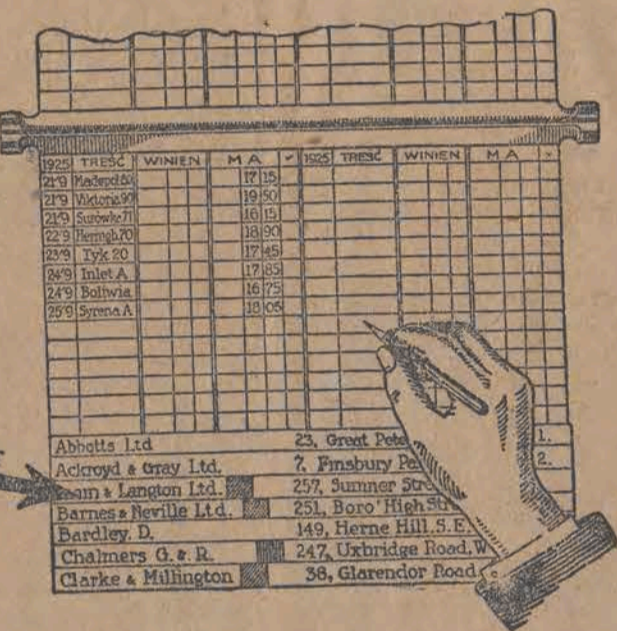
RONEO DEX

Systemem tym można prowadzić:

- Rachunki buchalteryjne
- Ewidencję magazynów
- Statystykę produkcji
- Personalja i t. d.

WZOR KART w SZUFLADZIE

Demonstruje na każde żądanie.

Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe „BLOCK-BRUN”, Spółka Akc.

Oddział w Poznaniu
ulica 27-go Grudnia № 4.
Tel. 10-52.

WARSZAWA
Krakowskie Przedmieście № 42/44
(Hotel Bristol) tel. 76-28 i 14-42.

Oddział w Łodzi
ul. Piotrkowska № 175. Tel. 1-04.
Od Nowego Roku ul. Piotrkowska 125.

— 186 —

Sprzedaję przedświadczenia płatarów

z ustępstwem od 10 proc. do 30 proc. rabatu.
POLECZA: noże, widełce, łyżki, łyżeczki gładkie i stylowe, cukiernice, koszyki, postumenty i t. p. na blakym metalu.

JÓZEF FRAGET, Łódź, Piotrkowska 99, 38-98, i. piętro.

Źródła zakupu i dostaw dla przemysłu

Analizy

ZAKŁAD BADAWCZY PRZY PAŃSTWOWEJ SZKOLE WŁÓKIENNICZEJ w ŁODZI, ul. Żeromskiego Nr. 115. Analizy techniczne: węgla, wody, smarów, tłuszczów, oleiny, sulfolu, mydła, próbną farbowania barwników, badania przędzy i tkanin. — Rzeczoznawcy zaprzysiężeni.

Automobile i części zapasowe

FERD. RAUSCH, Łódź, Kilińskiego Nr. 86, tel. 7-98. Poleca taśmy hamulcowe, oraz taśmy zwane „ferodofibre” marki ochronnej Scandura.

Budowlane materiały

JAKUBOWICZ STANISŁAW, Łódź, Andrzeja Nr. 11, tel. 16-24. Poleca płytki do podłóg, płytki ściennie-wanna, łazienki.

ROSICKI, KAWECKI i S-ka, Łódź, Przejazd Nr. 21, tel. 7-70 i 18-47.

Budowlane przedsiębiorstwa

NESTLER i FERRENBACH, Łódź, ul. Karolewska Nr. 41, telefon 15-50.

PLAESCHKE B-cia, Łódź, Nawrot 43/47, tel. 50-65. Przedsiębiorstwo Budowlano-Sztukatorskie.

Cegła szamotowa

JAKUBOWICZ STANISŁAW, Łódź, Andrzeja Nr. 11, tel. 16-24. Poleca kominówki, klinkiery i cegły ogniotrwałe.

Druciane wyroby

A. JUNE, Łódź, Wólczańska 151, tel. 28-97. Wyrabia i poleca siatki, plecionki do ogrodzeń, tkaniny druciane we wszystkich metalach.

Elektryczne maszyny

„ELEKTROBUDOWA”, Łódź, Kopernika 58, tel. 11-77. Silniki prądu trójfazowego na norm. niskie napięcie od 1 do 25 K.M. Transformatory od 5 do 150 K. V. A.

Elektrotechniczne składy

„FERRO-ELECTRICUM” Sp. z o. o., Łódź, Piotrkowska 123, tel. 11-69, 51-20, 42-48. — Maszyny i motory elektryczne. Wszelki materiał elektrotechniczny. Odkurzacze i froterki elektryczne. Reprezentacje fabryk krajowych i zagranicznych.

Elektrotechniczne przedsiębiorstwa

SZ. WOJDYŚLAWSKI, ul. Piotrkowska Nr. 123, m. 19. Przyjmuje wszelkie instalacje elektrotechniczne siły i światła oraz budowę anten i radioaparatur. Ceny i warunki przystępne.

Farby, pokosty i lakiery

ROSICKI, KAWECKI i S-ka, Orla Nr. 17, tel. 18-47 i 7-70.

Gumowe wyroby i azbestowe

ADOLF BOKSLEITNER i S-ka, S. z o. o., Łódź, Piotrkowska 149, tel. 14-09. Gumowe artykuły techn. chirurg. Wyroby azbestowe. Weże ssące i tłoczące. Pasy transmisyjne. Opony samochodowe i rowerowe. Fibra. Plandeki. Linoleum. Cerata i kalosze.

„ENERGJA”, Biuro Techn., Łódź, Piotrkowska № 56, tel. 14-33. Artykuły techniczne: węże, płyty, masy do samochodów ciężarowych, szczelnika, pasy, armatura Klingera, śniegowce, kalosze oraz wszelkie inne wyroby gumowe i azbestowe.

Izolacje kotłów i rur

PLAESCHKE B-cia, Łódź, Nawrot 43/47, tel. 50-65. Przedsiębiorstwo Budowlano-Sztukatorskie.

ROSICKI, KAWECKI i S-ka, Łódź, Orla Nr. 17/19, tel. 18-47 i 7-70.

Mydlarskie artykuły

„SAIR”, ul. Narutowicza 32, tel. 25-86, 44-86. Repr. f. The Cookson Produce & Chemical Co. Ltd. London.

Obicia do maszyn

REMUS ALEKSANDER, Łódź, Wólczańska Nr. 164, tel. 43-37. Obicia dla szarpaków.

Pasy do maszyn

FERD. RAUSCH, Łódź, Kilińskiego Nr. 86, tel. 7-98. Pasy wielbłądzie i bawełniane.

REMUS ALEKSANDER, Łódź, Wólczańska Nr. 164, tel. 43-37. Pasy skórzane transmisyjne fabryki „Temler i Szwede” w Warszawie.

S. SUDAK, Łódź, Cegielińska 62, tel. 5-93. Wyrób nowych pasów transmisyjnych i wszelka naprawa.

Pilniki i raszple

J. MATJATKO, Napiórkowskiego 61. Fabr. pilników i raszpli. Przyjmuje pilniki i raszple do nacinania.

JULJUSZ NOWAGI, Przędzalniana 22, tel. 49-98. Fabr. pilników. Istn. od 1874 r. Przyjmuje pilniki do nacinania.

Posadzki

POERSTER KAROL, ul. Dębowa 3, tel. 42-82. Płytki posadzkowe i ściennie.

Powroźnicze zakłady

KUNIG HENRYK i S-ka, Łódź, Napiórkowskiego 110, tel. 50-95. Wyrabia wszelkie artykuły wchodzące w zakres powroźnictwa. Montaż na żądanie w każdym czasie.

FERD. RAUSCH, Łódź, Kilińskiego Nr. 86, tel. 7-98. Linki transmis. okrągłe i kwadratowo plecione.

Studzien budowa

S. BARTCZAK i W. KUSAK, Łódź, Nawrot Nr. 37, tel. 24-05. Przeds. budowy studzien artystycznych.

J. HOFFMANN, Łódź, Kilińskiego Nr. 119, tel. 43-35. Przedsiębiorstwo wiertnicze. Budowa studzien wszelkiego rodzaju.

JANIŃSKI KAROL, Łódź, Pomorska 47, tel. 13-50. Przedsięb. budowy studzien artystycznych.

Wózki do towarów

OLDAKOWSKI i NEUMARK, Łódź, Zakątna 84, tel. 71. Poleca wózki dla składów manufakturowych, przedziałni, tkalni i farbni.

Żaluzje drewniane

AL. KIMPEL, Łódź, Przędzalniana 29, tel. 12-92. Fabr. żaluzji drewnianych, rolowych i słonecznych.

REKLAMA — TO POTĘGA!

Redakcja i administracja w Łodzi, ul. Piotrkowska 85, tel. 45-50
Oddział redakcji i administracji w Warszawie, Wilcza 16, tel. 305-07
w Poznaniu, Skarbowa 7, tel. 28-58

Ceny ogłoszeń:

Strona ogłoszeniowa dzieli się na 4 szpalty. Ogłoszenia zwyczajne 25 gr. za 1 milimetr wysokości w jednej szpalcie. Ogłoszenia w tekście 40 gr. za milimetr wysokości w jednej szpalcie. Drobne 10 gr. za wyraz. Ogłoszenia w „Źródle Zakupu” 3 zł. za 2 wiersze, każdy następny-wiersz 1 zł.